herpy

AGAMER

Green Crested Lizard

Bronchocela cristatella

Bronchocela cristatella er en lysegrøn, meget slank trægående agam fra Sydøstasiens skove, hvor halen udgør over tre fjerdedele af længden. Den bliver 50-58 cm, er dagaktiv og jager insekter i træerne. Den kan skifte fra klar grøn til brun, når den bliver urolig, og den er hurtig, springstærk og sky.

Familie: Agamidae Tidligere navn: *Calotes cristatellus; Agama cristatella; Agama moluccana* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**50-58 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Regnskov**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**120 × 60 × 150 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**25-30 °C**
Hotspot	**32-38 °C**
Temperatur, nat	**22-25 °C**
Luftfugtighed	**70-90 %**
Vand	**Ingen vandskål**
UVB	**Anbefalet** Ferguson-zone 2
Kost	**Insekter**
Holdes	**Enkeltvis eller parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**2 æg**
Inkubation	**47-80 dage** ved 27-31 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten er ikke opført på CITES eller i EU's bilag, så der kræves ingen CITES-papirer. Ingen agamer står på den danske liste over dyr, som private ikke må holde (bekendtgørelse nr. 1261 af 17.11.2015), og arten er ikke på EU's liste over invasive arter.

Om arten

Bronchocela cristatella er en slank, grøn agam med lille hoved, sammentrykt krop, lange, tynde ben og en usædvanlig lang, tynd hale, der udgør over 75 % af den samlede længde. Kroppen måler 12-13 cm fra snude til kloak, og hele dyret 50-58 cm. Grundfarven er en klar græsgrøn, nogle gange med et blåligt skær på hovedet. Hannen har en kort nakkekam af spidse skæl, der minder om takkerne på en krone.

Når dyret er truet eller ophidset, skifter farven til brun. Farveskiftet er hurtigt og går tilbage, når dyret falder til ro, så brun farve i terrariet er et tegn på uro eller stress.

Arten blev beskrevet af Heinrich Kuhl i 1820. Navnet har været brugt om flere beslægtede grønne agamer fra Sydøstasien, og forveksling med *Bronchocela jubata* er almindelig. Dyrene i det sydlige Myanmar føres nu til *Bronchocela burmana*, og på Luzon er det uafklaret, om dyrene hører til *B. cristatella* eller *Bronchocela marmorata*. Slægten *Bronchocela* er nært beslægtet med *Calotes*.

Arten er sky og egner sig ikke til håndtering. Levealderen er ikke dokumenteret, og tallet i boksen er et skøn.

Udbredelse og levested

Bronchocela cristatella lever i Sydøstasien: i det sydlige Thailand, på den malaysiske halvø med øer som Langkawi, Pangkor og Tioman, i Singapore, på Sumatra og Natuna-øerne, på Borneo og videre østpå til Sulawesi og Halmahera. Den findes også på mange af Filippinernes øer, fra Palawan og Mindanao til Visayas-øerne og måske Luzon.

Arten findes ikke på Bali og ifølge nyere oversigter heller ikke i Indien. I Singapore er den gået tilbage, formentlig fordi den udkonkurreres af den indførte *Calotes versicolor*.

> **Oprindelig udbredelse:** Malaysia, Singapore, Indonesien, Filippinerne, Thailand og Brunei.

LEVESTED

Arten lever i primær og sekundær skov, men også i forstyrrede områder, parker og haver. Den er dagaktiv og trægående og opholder sig mest nogle meter oppe i buske og træer, hvor den klamrer sig til grene og stammer med de lange tæer og springer hurtigt fra gren til gren. Den er udbredt, men ikke talrig.

Klimaet er tropisk lavlandsklima: varmt og fugtigt hele året med mange regnskyl, omkring 24-32 °C i døgnets løb og høj luftfugtighed. Arten sidder også i skovbryn og lysninger, hvor den får sol. Ved fare trykker den sig ind mod en stamme eller forsvinder ind i løvet, hvor den grønne farve skjuler den godt.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Bronchocela cristatella*. Pasningen bygger på klimaet i udbredelsesområdet, på levestedet i buske og træer og på erfaringer med andre trægående agamer som *Calotes versicolor* og *Gonocephalus grandis*.

Et voksent dyr skal have et højt terrarie på mindst 120 × 60 × 150 cm (længde × bredde × højde). Den lange hale og de hurtige spring kræver plads, og højden er vigtigere end gulvarealet.

Indret med mange tynde grene, bambusstokke og lianer i forskellige hældninger, tæt bevoksning med levende planter og en bagvæg, der giver skjul. Tæt løv gør dyret trygt. Som bund passer en fugtighedsholdende blanding af jord, sand og et lag løv. Terrariet skal have god ventilation i toppen, så der ikke opstår stillestående, fugtig luft. Låget skal lukke tæt, for dyret er meget hurtigt.

Hold ét dyr eller et par i et stort terrarie. Fjern ekskrementer dagligt.

TEMPERATUR

Temperaturen følger klimaet i udbredelsesområdet. Dagtemperaturen i terrariet skal ligge på 25-30 °C, og på en solplads højt oppe på en gren skal der være 32-38 °C. Om natten skal der være 22-25 °C, og temperaturen må ikke falde under 20 °C.

Brug en varmelampe afskærmet med et gitter, så dyret ikke brænder sig, og mål temperaturen med termometre i begge ender. Dyret skal altid kunne trække sig væk fra varmen ned i den kølige, skyggefulde del. Om natten slukkes varmen.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Den relative luftfugtighed skal ligge på 70-90 %, som i en tropisk lavlandsskov. Sprøjt terrariet grundigt to gange dagligt, så blade og grene er våde. Dyret drikker dråber fra planterne, og en skål er ikke nødvendig. Lad luften tørre lidt op mellem sprøjtningerne, og sørg for ventilation, så der ikke opstår skimmel og luftvejsproblemer.

LYS OG UVB

Arten er dagaktiv og soler sig i skovbryn og lysninger, så den skal have kraftigt lys og UVB. Brug et T5 HO-rør på 6 % over solpladsen, svarende til Ferguson-zone 2 med et UV-indeks på 2-3 ved solpladsen og lavere i planterne. Zonen er ikke målt for arten, men passer til en art, der veksler mellem sol og skygge. Kontrollér afstanden mellem rør og dyr med en UV-måler, og skift rørene efter producentens anvisning.

Tænd lyset 12 timer om dagen året rundt. Levende planter kræver også lys, så brug gerne en plantelampe i tillæg.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Bronchocela cristatella lever af insekter, som den fanger i buske og træer, blandt andet tæger. Giv varierede levende foderdyr, der ikke er større end afstanden mellem dyrets øjne: små fårekyllinger, græshopper, kakerlakker, fluer og larver, med bananfluer til unger. Fede insekter som melorme gives kun sjældent.

Unger fodres dagligt, voksne dyr hver anden eller tredje dag. Støv foderinsekterne med kalk ved de fleste fodringer og med et vitamin- og mineraltilskud en gang om ugen, og giv insekterne næringsrigt foder dagen før. Dyret reagerer på bevægelse, så slip foderet løs i grenene eller giv flyvende insekter.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Arten er sky og bliver let stresset. Under stress bliver den brun, og den kan flygte ind i løvet eller springe fra grenene. Den egner sig ikke til håndtering og er et dyr til at kigge på. Arbejd roligt i terrariet, og giv et nyt dyr tid og mange skjul i planterne.

Social adfærd i fangenskab er ikke dokumenteret. Hold kun én han i hvert terrarie; en han med en hun kan gå i et stort, tæt bevokset terrarie, hvor de kan komme væk fra hinanden.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannen har en kort nakkekam af spidse skæl, mens hunnen har en svagere eller ingen kam. Kønnet er lettest at se på voksne dyr. Alderen ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret.

PARRING

Parring i naturen er set, men yngletid og eventuelle sæsonskift er ikke dokumenteret for arten. Klimaet er fugtigt året rundt, så en hvileperiode er næppe nødvendig. Sæt hunnen til hannen i et stort, tæt bevokset terrarie, og hold øje med dem, så hunnen kan komme væk, hvis hannen bliver for voldsom.

ÆGLÆGNING OG KULD

Kuldstørrelsen er ikke dokumenteret for *B. cristatella*. Tallet i boksen er lånt fra den nært beslægtede *Bronchocela jubata*, der lægger to aflange, hvide æg på ca. 4 cm side om side i sandet jord under et tyndt lag muld. Antallet af kuld om året er ikke dokumenteret.

Giv hunnen en æglægningskasse eller et hjørne med mindst 15 cm let fugtig jord og sand under et lag løv. Uden et egnet sted kan hunnen holde æggene tilbage, og det kræver dyrlæge. Giv hende rigeligt foder og kalk før og efter lægningen.

INKUBATION

Rugetiden er ikke dokumenteret for arten. Tallene i boksen er lånt fra *Calotes versicolor*, der rugede ved 27-31 °C klækker efter 47-80 dage. Grav æggene forsigtigt op uden at vende dem, og læg dem i en lukket beholder med let fugtig vermiculit og små lufthuller. Æg, der falder sammen eller mugner, er døde og kan fjernes.

OPDRÆT AF UNGER

Opdræt er ikke dokumenteret for arten. Hold ungerne i et lille, men højt terrarie med samme opbygning som de voksnes: tætte planter, tynde grene, høj luftfugtighed, solplads og UVB. Fodr dem dagligt med bananfluer, små fårekyllinger og andre små insekter støvet med kalk. Hold dem sorteret efter størrelse, og giv mange skjul.

Sundhed og typiske fejl

De fleste problemer skyldes fejl i opsætningen. Typiske problemer er:

- Stress og foderstrejke, især hos vildfangede dyr. Vedvarende brun farve er et tegn på stress.
- Knoglesvind (metabolisk knoglesygdom) ved for lidt UVB og kalk.
- Udtørring ved for tør luft eller for lidt sprøjtning.
- Luftvejsinfektioner ved stillestående, kold og fugtig luft.
- Parasitter hos vildfangede dyr, der bør sættes i karantæne i mindst tre måneder.
- Skader på snuden, når dyret springer ind i glasset.

Et sundt dyr har klare øjne, en klar grøn farve og en fyldig krop. Vask hænder efter kontakt med dyr og terrarie, da krybdyr kan bære salmonella. Opsøg en dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret taber sig, ikke spiser eller virker sløvt.

Læs mere: Karantæne og hygiejne Læs mere: Typiske sygdomme og tegn på sygdom Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.